

Pati, E tuatua ana koe ki toou ngutuare tangata, no runga i ta tatou Unieni?

Ae, e tuatua ana au kia ratou te au mea meitaki te rauka mai na roto i te Unieni.

- Te pae o te moni-angaanga, te kimi ravenga kia kake ki runga mate tai'i kore.
- Mate matakite kia tau e kia meitaki te nai-angaanga, kia kore tetai au manamanata e tu-poitireve e tupu ki runga i te aronga angaanga.
- Tauturu i te kimi ravenga kia kore te manamanata e maata atu i te ngai angaanga.
- Kia kite te mema i to ratou tikaanga.
- Kia tu katau te tangata Patipika i te oronga mai i to ratou manako i te angaanga.

Me tauturu tatou i tetai, Ka matutu e ka maroiviro to tatou tupuanga. Pera katoa to tatou Unieni, kua vira aia ei kopu tangata no tatou. Ka turuturu tatou i tetai e tetai. Ka ruperupe to tatou tupuanga.

E ka kokoti ta tatou ua-anga i te meitaki, ta tatou i tauta.

No reira ringi mai i teia numero tereponi:-

0800 MY UNION (0800 69 86466)

Me te manakonako ra koe i te tomo mai ki roto i te Unieni.

Kumiti Patipika CTU

CTU
NEW ZEALAND
COUNCIL OF TRADE UNIONS

0800 MY UNION
0800 69 86466

Kumiti Patipika CTU

Popo & Pati's
Pacific Guide
about
UNIONS

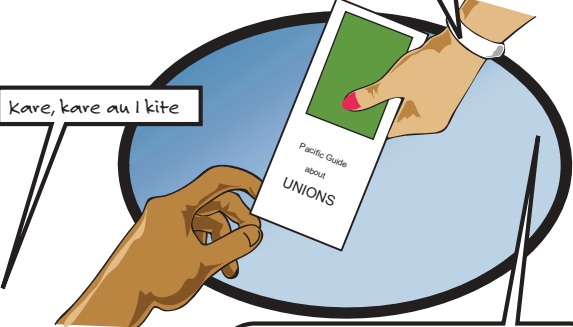

Oe, e Pati, kua kite ainei koe, tikaanga to tatou te aronga angaanga, me tei roto tatou i te Unieni, e ka rauka i te Unieni i te kimi ravenga no te akakake i tatou moni angaanga? E, pera katoa te kimi ravenga i te akameitaki te turanga angaanga.

Kare, kare au i kite e Popo.

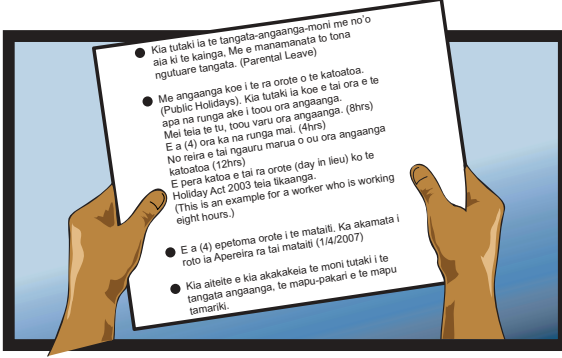
Ae, no te mea e tikaanga to te tangata angaanga-moni i te piri ki roto i te Unieni, kia viro aia ei mema. E, ka rauka katoa iaia te au tauturu, tei akaputupuia, e tei akapapaia e pera katoa tei akatikatikaia e te Unieni.

Ae, Me kua kite katoa koe e, kua uriuri manako e kua akatikatika te kavamani e te Unieni kia tutakia te tangata angaanga-moni me maki ratou?

Kare, kare au i kite

Teia katoa tetai au oraanga meitaki i kimikimi ia e kua rauka mai te Unieni

● Kia tutaki ia te tangata-angaanga-moni me no'o aia ki te sainga. Me e manamana te tona ngutuare tangata. (Parental Leave)

● Me angaanga koe i te ra orote o te katoa. (Public Holidays). Kia tutaki ia koe e tai ora e te apa na runga ake i toou ora angaanga. (8hrs) Mei teia te tu, toou varu ora angaanga. (4hrs) E a (4) ora ka na runga marua o ou ora angaanga No reira e tai nguru marua o ou ora angaanga katototo (12hrs) E pera katoa e tai ra orote (day in lieu) ko te Holiday Act 2003 teia ikaanga. (This is an example for a worker who is working eight hours.)

● E a (4) epetoma orote i te matiali. Ka akamata i roto ia Aperaira ra tai matiali (1/4/2007)

● Kia aiteie e kia akakakeia te moni tutaki i te tangata angaanga, te mapu-pakari e te mapu tamarii.

E, Pati kua kite koe ite " Health & Safety Employment Amendment Act 2002?" Ko te aiteanga i teia ture:- E tikaanga ite kimikimi ravenga, ete paruru, e te akameitaki i te ngai angaanga kia kore te tangata-angaanga e, o ia e te kino tu-poitireve i roto ite ngai angaanga.

Ea, Kare au i kite i tena ture.

Ae, ko teia te aiteanga:- ko te akatupuanga e te akatikatikaanga e te paruruanga ite meitaki e te oraanga tau ite ngai-angaanga (The Development of Agreed Health & Safety Participation Systems). Kia akatikaia te tangata-angaanga ite uriuri manako e te kimi ravenga. Kia tau e kia meitaki te turanga o te ngai-angaanga. Kia iki katoa tetai mema o te ngai-angaanga ei mata-arataki no te au tangata angaanga, E, e tikaanga to teia mema i te aere atu. Kite ariianga no runga i teia tuanga koia te "Health & Safety Education.

Inara, e akamaara katoa tatou e Pati, e, ko tatou tatakai tai te mema, teia tatou te matakite e te paruru i tetai e tetai kia kore tetai atiaanga poitireve e tupu. E, e mea tau, e mea umuuma, e te irivakiaanga e, ka tiama, ka mataratara te Unieni te mema-angaanga e te Pu akaaere-angaanga i mua i tetai e tetai.

E Popo, kua kite koe i tatou Unieni, e tikaanga toou i te kimi ravenga, ka akapeea te Unieni te akaaereanga ia.

E tika tena Pati?

Ae, E akapapaanga ture tate Unieni, no te akaaereanga i te Unieni, e me e mema koe, e tikaanga toou i te o mai toou manako:-

- **Koia te manitia akaaere o te Unieni?**
- **Koia te tekeretere manitia o N.Z (National Secretary)**
- **Ka akapeea te akapupanga ite moni tutaki ate mema Unieni**
- **Te ture no te akaaereanga ite Unieni**
- **Ka tauturu ainei te Unieni i tetai pupu pati poritiki**
- **Ka akapeea te tangata angaanga o te Patipika e hiratira tu ei.**

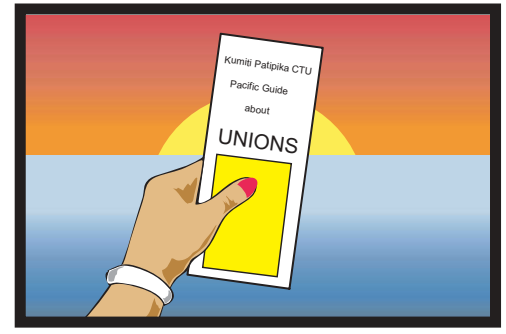
Me kua kite katoa koe Pati e, ta tatou Unieni, no roto mai aia ite Pupu Konitara o te Unieni o Niu Tirani, Koia Te (NZCTU). Ko te NZCTU e 35 pupu i te katoa, i roto i teia pupu, e 300,000 mema. Tei roto taua e Auntie Sina katoa. E turuturu teia taokotaianga ite au mema katoa o te Unieni, ite akamatutu e te tauta kia meitaki to tatou oraanga to te aronga angaanga.

No'ea toou akarongoanga i teia au tuatua?

I, aere ana au kite putputuanga ate Kumiti Patipika cross Unieni, ko ta tatou Unieni e rava aia no tetai au Unieni mei te:

- **Te Runanga o Nga Kaimahi o Aotearoa**
- **Te putputuanga o te au Vaine Konitara (Womens Council)**
- **Tei te ngai angaanga (Out @ Work)**
- **Unieni a te mapu-tamariki (Youth Union Movement - Y.U.M)**

Ko te tumu manako tei umuuma, e ka tauta Pakari te Kumiti Patipika koia oki:-

- Ko te arii ite mema Unieni o te Patipika kia tu mate e koko kore e te aru te tika, e kia patoi ite taravake kia kore e tu.
- Ko te akamaroivoi e te tauturu i te arii ite tangata Patipika kia tu rangitira e kia matutu i roto ite ngai-angaanga.
- Ko te kimikimi atu i tetai au ravenga, tetai au mataara tukeke kia viro ei akamatutu i te turanga e te tauturu iti-tangata Patipika.